

Wstęp

Szanowni Czytelnicy, artykuły zebrane w numerze trzecim (z 2023 roku) czasopisma *Studia z Polityki Publicznej* stanowią kontynuację zapoczątkowanej w numerze drugim szeroko rozumianej polityki miejskiej.

Tekst otwierający ten numer, autorstwa Natalii Potery, dotyczy ewolucji podejścia do *smart cities*. Miasto, jak wskazuje autorka, ma być już nie tylko *inteligentne* (*smart*), ale wszechobecne (*ubiquitous cities*, zwane także *U-cities*). Czyli ma to być miasto maksymalizujące jakość życia i wartość regionu, poprzez wprowadzenie innowacji w każdym obszarze funkcjonowania miasta. Główną rolę ma pełnić połączenie zaawansowanej technologicznie infrastruktury i wszechobecnych usług informacyjnych. Jak wskazuje autorka, zakłada się, że ten rodzaj miasta posiada inteligentną formę funkcji miejskiej, która zarządza i optymalizuje różne sytuacje związane z obszarem miejskiej sieci komunikacyjnej (przewodowej i bezprzewodowej). Jako przykład tak funkcjonującego miasta autorka analizuje Songdo w Korei Południowej.

W kolejnym artykule Aleksander Orłowski i Narek Parsamyan podejmują tematykę roli sportu w *smart cities*. Jak wskazują autorzy, rola sportu i rekreacji wzrosła na skutek doświadczenia pandemii. Uważają też oni, że sport i to, jak jest postrzegany przez różnych interesariuszy miasta, może być impulsem do tworzenia innowacyjnych rozwiązań wpływających na jakość życia w mieście. Autorzy wskazują, że projekty sportowe, ze względu na swoją wielowymiarowość i szeroki wpływ na miasta, powinny być jednym z elementów składowych inicjatyw *smart cities* i budowania strategii rozwoju inteligentnego miasta. Autorzy postulują, że sport powinien być traktowany jako kolejna, odrębna subdomena inteligentnego miasta.

Tematyka *smart cities* jest kontynuowana w kolejnym tekście, autorstwa Filipa Dobrowolskiego, który wskazuje, jak bezpieczeństwo i porządek publiczny w mieście można łączyć z koniecznością szybkiego dostępu do informacji. Autor podejmuje

temat tzw. „partycypacyjnych map przestępczości”. Jest to narzędzie, dzięki któremu mieszkańcy mają dostęp do danych statystycznych, ale także możliwość wzajemnego informowania się o zagrożeniach występujących w ich okolicy (wpływa to na wzmocnienie więzi społecznych). Artykuł poszukuje odpowiedzi na pytanie: „w jaki sposób aplikacja mobilna *SafeTy* może zostać wykorzystana do poprawy bezpieczeństwa w środowisku lokalnym?”

Dwa kolejne artykuły odnoszą się do kwestii jakości życia związanej z aspektami środowiskowymi w miastach. Apolinary Rzońca i Karolina Zamorowska podejmują temat restytucji rzek w miejskim krajobrazie. Autorzy pokazują przykłady artystycznych narracji wokół błękitnej infrastruktury w miastach oraz odpowiadają na pytanie, co oznacza „koncepcja miejskiej rzeki”. W artykule wskazane zostały korzyści (kulturowe, krajobrazowe, tożsamościowe), jakie wynikają dla miasta z otwarcia się na rzeki. Drugi artykuł dotyczy szerszego tematu, czyli błękitno-zielonej infrastruktury. Michał Cichocki i Karolina Chruściel analizują, w jaki sposób infrastruktura tego typu jest postrzegana w gminnych programach rewitalizacji i na ile staje się elementem rewitalizacji przestrzeni. Z badań autorów wynika, że ten potencjał nie jest jeszcze w pełni wykorzystany w procesie rewitalizacji.

Ostatnim artykułem w niniejszym numerze czasopisma jest artykuł Kajetana Sucheckiego, dotyczący miast poprzemysłowych i pełnionych przez nie funkcji turystycznych. Autor analizuje Szlak Zabytków Techniki (SZT) Województwa Śląskiego. Jak wskazuje autor, szlak napędza ruch turystyczny w obiektach będących jego częścią (są to także obiekty działające na zasadach komercyjnych). Powołanie szlaku, będące jednym z założeń strategicznych regionu, przekłada się na zainteresowanie turystyką w regionie, w tym konieczność korzystania przez turystów – konsumentów z produktów oferowanych w ramach oferty województwa śląskiego. Na podstawie przeprowadzonych badań autor wskazuje, że stopień realizacji zgłaszanych przez turystów potrzeb oraz poziom dostępności towarów i usług turystycznych na SZT zostały w znacznej mierze ocenione przynajmniej jako wystarczające. Nie oznacza to jednak, że nie należy tej oferty rozwijać – autor wskazuje więc na pewne rekomendacje w tym zakresie, także dla samorządów.

Zapraszamy Państwa do lektury. Mamy nadzieję, że wybrane teksty będą stanowiły okazję do refleksji nad kierunkami rozwoju miast (wykorzystujących endogeniczne czynniki rozwoju) oraz praktycznego wdrożenia idei *smart cities*.

Paulina Legutko-Kobus
Maciej J. Nowak